

FORVARNARSTEFNA BRUNAVARNA ÁRNESSÝSLU

Meðferð eineltismála og annarra ofbeldismála

Meðferð eineltismála og annarra ofbeldismála

Tilgangur og stefna

Tilgangur þessarar stefnu og viðbragðsáætlun Brunavarna Árnессýslu (BÁ) er að skýra hvað átt er við með einelti og öðru ofbeldi s.s. kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni sem og ofbeldi. Einnig eru skýrðir ferlar sem fyrirtækið starfar eftir sem og sett er upp flæðirit.

Starfsmenn og stjórnendur BÁ skulu ávallt sýna kurteisi og virðingu í samskiptum. Einelti, kynferðisleg áreitni, ofbeldi eða önnur ótilhlýðileg hegðun verður ekki umborin á starfsstöðvum BÁ og er með öllu óheimil. BÁ skal með öllu reyna að koma í veg fyrir einelti, kynferðislega áreitni, kynbuna áreitni, ofbeldi eða aðra ótilhlýðilega hegðun í fyrirtækinu með forvörnum og virkri viðbragðsáætlun.

Ábyrgð

Slökkviliðsstjóri ber ábyrgð á framkvæmd og er ábyrgðaraðili og ber hann ábyrgð á að BÁ fylgi eftir eftirfarandi stefnu og viðbragðsáætlun félagsins.

Skilgreining á einelti og öðrum ofbeldismálum

Skilgreining BÁ á hvað einelti, kynferðisleg áreitni, kynbundin áreitni og ofbeldi styðst við reglugerð nr. 1009/2015 en þar segir í 3. gr.:

Einelti er síendurtekin hegðun sem almennt er til þess fallin að valda vanlíðan hjá þeim sem fyrir henni verður, svo sem að gera lítið úr, móðga, særa eða ógna viðkomandi eða að valda honum ótta. Skoðanaágreiningur eða ágreiningur vegna ólíkra hagsmuna fellur ekki hér undir.

Kynferðisleg áreitni er hvers kyns kynferðisleg hegðun sem hefur þann tilgang eða þau áhrif að misbjóða virðingu viðkomandi, einkum þegar hegðunin leiðir til ógnandi, fjandsamlegra, niðurlægjandi, auðmýkjandi eða móðgandi aðstæðna. Hegðunin getur verið orðbundin, táknað og/eða líkamleg.

XX
H.K

Kynbundin áreitni er hegðun sem tengist kyni þess sem fyrir henni verður og hefur þann tilgang eða þau áhrif að misbjóða virðingu viðkomandi og skapa aðstæður sem eru ógnandi, fjandsamlegar, niðurlægjandi, auðmýkjandi eða móðgandi fyrir viðkomandi.

Ofbeldi er hvers kyns hegðun sem leiðir til, eða gæti leitt til, líkamlegs eða sálraens skaða eða þjáninga þess sem fyrir henni verður, einnig hótun um slíkt, þvingun eða handahófskennda sviptingu frelsis.

Forvarnir og kynning

Þessi stefna og viðbragðsáætlun skal kynnt fyrir öllum nýjum starfsmönnum um leið og þeir hefja störf hjá félagini í þeim tilgangi að koma í veg fyrir einelti, kynbundið ofbeldi, kynbundna áreitni kynferðislega áreitni eða annað ofbeldi á vinnustaðnum.

Regluleg vitundarvakning er mikilvæg og í þeim tilgangi er ekki sjaldnar en árlega boðið uppá fræðslu á starfsmannafundum. Stefna þessi er einnig aðgengileg öllum starfsmönnum BÁ.

Stefna og viðbragðsáætlun skal endurskoða reglulega og allar breytingar eða uppfærslur á henni eru kynntar og aðgengilegar starfsmönnum. Áhættumat sálfélagslegra þátta skal endurskoða í kjölfar þess að viðbragðsáætlun er virkjuð án tillits til hver niðurstaða var og úrbætur gerðar á grundvelli þess. Áhættumat skal endurskoðað að lámarki einu sinni á ári og úrbætur framkvæmdar á grundvelli þess.

Viðbragðsáætlun

Ef upp koma ágreiningsmál, samskiptaerfiðleikar eða hagsmunárekstrar sem valdið geta óþægindum er mikilvægt að leysa slík mál án tafar áður en þau þróast til verri vegar. Þetta á bæði við ef slíkt kemur upp milli starfsmanna á vinnustaðnum eða við aðila sem ekki teljast til starfsmanna vinnustaðarins en samskiptin eiga sér stað í tengslum við þá starfsemi sem fram fer á vinnustaðnum.

XX
H.L.

Viðbragðsáætlun skal m.a. virkuð:

- Verði stjórnendur varir við hegðun eða ágreining í samskiptum starfsmanna sem vekur grunsemdir um einelti, kynferðislega áreitni, kynbundna áreitni, ofbeldi eða aðra ótilhlýðilega hegðun á vinnustaðnum.
- Ef kvörtun berst stjórnendum frá starfsmanni um einelti, kynferðislega áreitni, kynbundna áreitni, ofbeldi eða aðra ótilhlýðilega hegðun.
- Ef kvörtun berst stjórnendum frá viðskiptavini um einelti, kynferðislega áreitni, kynbundna áreitni, ofbeldi eða aðra ótilhlýðilega hegðun.
- Komi fram ábending um að starfsmaður hafi orðið fyrir um einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni, ofbeldi eða annarri ótilhlýðilegri hegðun.
-

Tilkynning starfsmanna

Komi upp einelti, áreitni eða ofbeldi skulu þolendur leita til slökkviliðsstjóra með málið. Sé slökkviliðsstjóri gerandi eða aðili máls skal leita til stjórnarformanns xx hverju sinni.

Þessir aðilar skulu sýna þolanda fullan trúnað. Starfsmaður skal jafnframt vera reiðubúinn að skýra mál sitt nánar.

Tekið verður á fölskum ásökunum um einelti, áreitni eða ofbeldi af festu.

Ferill mála

Hvert skal leita?

Starfsmaður sem verður fyrir einelti eða annars konar ofbeldi, eða sá sem verður vitni að slíku, skal snúa sér hið fyrsta til slökkviliðsstjóra og tilkynna um atvikið. Ef slökkviliðsstjóri er gerandi eða aðili málsins eða sinnir því ekki, er hægt að snúa sér til stjórnarformanns BÁ. Þegar tilkynning kemur upp um atvikið skal brugðist við samkvæmt viðbragðsáætlun.

Viðbragðsáætlun

Strax er metin þörf þolanda fyrir bráðan stuðning og hann veittur hið fyrsta. Taka skal allar tilkynningar alvarlega og sýna nærgætni í aðgerðum gagnvart aðilum máls. Lögð er áhersla á að leysa málið hið fyrsta til að koma í veg fyrir frekara einelti eða annars konar ofbeldi.

Slökkviliðsstjóri skal sjá til að gerð verði athugun á málsatvikum í þeim tilgangi að meta hvers eðlis umrædd kvörtun eða ábending er ásamt því að meta hvort ástæða sé til að leita til

utanaðkomandi aðila til stuðnings, þar á meðal viðurkenndra þjónustuaðila. Þó skal hafa í huga að virða óskir málsaðila um utanaðkomandi að málínú.

Málsmeðferð

Áður en formleg málsmeðferð hefst upplýsir slökkviliðsstjóri aðila máls að mál þeirra muni verða tekið til meðferðar. Hver hluteigandi að máli skal hafa tækifæri til viðtals í einrúmi.

Gerð er hlutlaus athugun á málsatvikum af utanaðkomandi viðurkenndum þjónustuaðila. Athugun á málsatvikum getur falið í sér að rætt er við þolanda, geranda og aðra sem veitt geta upplýsingar um málið. Mikilvægt er að leita upplýsinga um tímasetningar og fá fram gögn ef einhver eru, s.s. tölvupósta, sms-skilaboð eða annað.

Slökkviliðsstjóri í samráði við fagaðila skal sjá til þess að allt sem tengist meðferð máls sé skráð niður og halda hlutaðeigandi starfsmönnum upplýstum meðan á meðferðinni stendur. Öll gögn eru geymd á öruggum stað hjá stofnunni sem samræmist persónuverndarlögum.

Meðan á þessari athugun fer fram er verður það tryggt að þolandi og meintur gerandi þurfi ekki að hafa samskipti er varðar starfsemi vinnustaðarins.

Aðgerðir í kjölfar niðurstöðu

Þegar mál telst upplýst skal slökkviliðsstjóri taka ákvörðun í samráði við aðra stjórnendur til hvaða aðgerða verði gripið til í samræmi við alvarleika máls hverju sinni.

Fundin verður lausn sem m.a. getur falist í breytingum á vinnustaðnum, vinnubrögðum eða vinnuskipulagi. Ef í ljós kemur að um atvik hafi verið að ræða sem fellur undir skilgreiningar á einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni eða ofbeldi mun það vera metið með tilliti til alvarleika máls hvort gerandi fái leiðsögn og færí á að bæta ráð sitt, hvort hann fái aðvörun eða verði vikið úr starfi. Aðilar máls verða upplýstir um framgöngu og niðurstöður mála.

Málínú verður fylgt eftir og rætt við aðila þess að ákveðnum tíma liðnum. Fylgst verður með samskiptum aðila málsins. Láti gerandi ekki segjast og viðheldur þeirri háttsemi sem leiddi til málsmeðferðar, verður þeim starfsmanni umsvifalaust vikið úr starfi.

Ef málsatvik varða aðila sem ekki telst til starfsemi vinnustaðarins en samskiptin eiga sér stað í tengslum við þá starfsemi sem fram fer á vinnustaðnum mun slökkviliðsstjóri strax hefja athugun á málsatvikum. Að athugun lokinni mun verða gripið til aðgerða til að varna að slíkt komi fyrir aftur. Í þessu felst að gripið verður til ráðstafana og aðgerða sem eru til þess fallnar að verja starfsfólk fyrir slíkri áreitni. Fundin verður lausn sem m.a. getur falist í sér tilkynningu til löggreglu, breytingum á vinnustaðnum, vinnubrögðum eða vinnuskipulagi.

 H.K

Upplýsingar til annarra starfmanns

Slökkviliðsstjóri metur hvort nauðsynlegt sé að upplýsa aðra starfsmenn um lyktir mála eða farveg þeirra, með það að markmiði að tryggja heilsusamlegt vinnuumhverfi. Gæta skal að því að persónuupplýsingar eða aðrar upplýsingar séu ekki veittar óviðkomandi aðilum.

Eftirfylgni mála

Slökkviliðsstjóri fylgir málum eftir í þeim tilgangi að tryggja að umrædd háttsemi endurtaki sig ekki. Láti gerandi ekki af háttsemi sinni sem leiddi til málsméðferðar, þrátt fyrir leiðsögn eða áminningu, getur það leitt til tafarlausrar brottvikningar úr starfi.

Trúnaður

Allar upplýsingar sem fást um málið verða meðhöndlalaðar sem trúnaðarmál og verða öll gögn varðveisst á öruggum stað á ábyrgð slökkviliðsstjóra og meðhöndluð samkvæmt lögum.

Slökkviliðsstjóri tryggir að óviðkomandi aðilum verði ekki veittar upplýsingar um málið og tryggir að utanaðkomandi aðilar sem kunna að koma að meðferð mál er slíkt hið sama.

Stefna þessi var samþykkt 12.desember 2023 af slökkviliðsstjór og stjórn Brunavarna Ánessýslu

Pétur Pétursson
Slökkviliðsstjóri BÁ

Helgi Kjartansson
Helgi Kjartansson,
formaður stjórnar BÁ